

מה יהיה?

אני פוגש כל-מיני. הכל-מיני האלה חוזרים ושואלים, תגיד, מה יהיה? אגב, גם לחברים, וגם לשאינם כאלה, אני אומר אותו דבר: את האמת.

אני מתרגם עבורכם את מה שנאמר, למעשה, במצעי שתי המפלגות הגדולות, ורווקא בנושא זה של מה יהיה, צריך להאמין להם.

יהיה פחות. גדול או קטן, יהיה. זה טוב בשביל הייצוא ורע בשביל היבוא. ואולי בהזדמנות הגלגית זו ייקבעו גם שני שערים לדולר, כדי שהפחות יחזיק מעמד.

ובהזדמנות זו הסת'מים שלנו, יהיו צמודים לשער החליפין הנמוך וכל היתר לשער החליפין הגבוה יותר.

מה עוד? חלק גדול מהסובסידיות על מיצרבייסוד והשירותים יבוטל. אנחנו נשלם כבר באוגוסט 25% ואולי 30% יותר. ולא רק על אלה.

הממשלה, כל ממשלה, תתחיל לקצין ברצינות בהוצאות. בנקישראל יספיק להרים כסף, יהיה מחנך של אשראי. יהיה מיתון. יהיה פחות. אבל פחות (בדולארים). נוציא יותר כדי תהיה גם עיסקת-חבילה. הכל יוקפא. קודם כל השכר. המיסים (הם לא ירדו, הם פשוט לא יעלו).

המחירים, זה החלק החלש שבעניין, באותו חלק של ממשלה אין שליטה מלאה עליהם. אנחנו נקבל פחות (אולי יותר שקלים, אבל פחות בדולארים). נוציא יותר כדי לגמור את החרדש. יהיה לנו, אם בכלל, פחות.

נחשוב פעמיים אם לנסוע במכונית לדורה בטכריה. לא ניסע לחר"ל. לא נחליף את הפרז'ידר. נתפלל שהטלוויזיה לא תתקלקל. שהמכונית לא תשפוך לאגר ושקטריה תחזיק עוד כמה חודשים. בחורף יהיה קר. החימום יעלה הון.

זהו, זה מה שיהיה. ואם זה לא יהיה, תהיה רק אפשרות אחת נוספת — המדינה ה-51 של ארצות-הברית.

אורי-קרות

קיבלתי הודעה בלתי-אמצעית, שאם אני לא מוכיר את נפלאותיו של הכולבו הידוע בניו-יורק, האמא-כר-שליימר, אני מתחייב בנפשי. הקורא שאיים עלי בטלפון בעניין הגדון, יבוא עתה, בוודאי, על סיפוקו.

לא דבר גדול, דווקא קטן, מה דעתכם על מנורת-קריאה קטנה ויעילה, המתחברת אל כריכת הספר ומאירה את דפיו באורי-קרות?

ובכן יש כונו. זוהי מנורת-הקריאה הקטנה, המאירה, היעילה ביותר לקריאה פרטית. המנורה מספקת אור ללא בובה, יפה וטובה לקריאה במיטה, ואינה מפריעה לזה או לזה שלצידך. מה אפשר לעשות, יש גם כאלה שקוראים במיטה.

כוחה של מנורה זו לא בה מהשקע שבקיר או מסוללות. אפשר לקחת אותה לכל מקום, למכונית ואפילו על מטוס. ולכל מקום שבו אין למצוא אור רגיל. מה זה? לא יודע, כך כתוב.

מישקל המנורה רק 110 גרם. גובהה 15 סנטימטר והיא נצמדת לקלות לכל ספר או כתבי-עת. ראשי-המנורה מסתובב במעגל שלם ואת ורועי-המנורה ניתן להזיז מימין ושמאלה כ-120 מעלות. וואת כדי למנוע צל, המפריע לקריאה.

כן, המנורה עשויה מפלסטיק קשיח. המחיר כולל נורה רורית, והמחיר הוא 32.50 דולר. שלוש מנורות במיסגרת הקצבנה, שתיים לך ולאשתך. אחת לפילגש. אם יש לך כונו. רק מאהבים לא אוהבים מנורות-קריאה.

אמרו להם, אבל המחיר מהיום הוא 189 אלף שקל, אבל רק אתמול נבוקר אמרתם 170 אלף שקל, טענה האשה, גברת, אמרו לה, אבל המחיר הוא של היום.

לא עוד דבר, יצאו ולאן מיהרו, לשקם, כמובן, הגיעו אל מחלקת, בני הקיימא והנה המדיה שלהם עדיין במקומו. הראו זה פלא, גם המחיר של אתמול — 175 אלף שקלים. יהיה לחתום על הסכם הרכישה, שילמו את מחיר, המציאה ועכשיו הם יחכו עוד שבועיים-שלושה, עד שיקבלו את המדיה.

אבל, עוד לפני שנפרד מכם, נוסף: לאחר שחתמו על הסכם-הרכישה, העזו לשאול אם המחיר של המדיה יעלה? אמרה להם המוכרת: אתמול היה 'יום הפריז'ידרים' היום הם התייקרו.

היום, 'יום המדיה', מחירם התייקר. והו, אני מקווה שהבנתם את הפריז'יציפ, קונים לא מה שצריך אלא מה שעומד להתייקר, ובכל מקום התאריך שנתה, כן, שכחתה, כששאלתי את וו שסיפרה את המעשה, למה המכרה שלה לא קנתה בחנות רגילה, אמרה: בשקם ובמת'ם אתה יודע לפחות עם מי יש לך עסק, עם אלה מי יודע מה יקרה, מה?

לכסות את הגרעון, יכול הבנק לקחת הלוואה מבנק-ישראל, הלוואה מוניטרית.

הדבר הרבה יותר פשוט לאחר קריאה שניה, עכשיו תנוחו רגע, ורק נזכיר לכם שכשלבנק אין, הוא לוהה מבנק-ישראל, שלשם הקיצור נקרא 'הבנק המרפיס'.

יש גם מיקרים אחרים: הבנק מקבל פיתאום כספים יותר ממה שהוא צריך, או ליתר דיוק ממה שהוא יכול להלוות ללקוחותיו, זהו המיקרה של עורפי-ניולות. אבל, כפי שבדוראי הבינותם, הכעיה היא הגרעונות, ואו, כשיש גרעון, לוקחים הלוואה מבנק-ישראל ככל שגדול יותר סכום ההלוואה, גבוהה יותר הריבית.

ובכל שהריבית שלוקח 'בנקי-ישראל' גבוהה יותר, הוא מחייב (הבנק) את לקוחותיו בריבית גבוהה עוד יותר. בסופו של עניין, הבנק צריך גם להרוויח משהו.

מכאן גם, תשימו לב לכיטוי, אשראי מאושר בריבית נמוכה יותר ואשראי חריג בריבית גבוהה יותר.

את כל הסיפור הארוך הזה אני מספר רק כחקרמה לעיקר, ועכשיו אנחנו מגיעים לעיקר. ההיגיון מחייב שמי שיש לו, לא לוקח הלוואות. זה מה שההיגיון אומר. המציאות שונה. הנה למשל, באמצע השבוע הראשון של חודש זה, יולי, היו כל הבנקים בעורפי-ניולות, כלומר היו להם עודפים של כספים. נו, ומי שיש לו עודף רק לבנק-ישראל לקחת הלוואות, או, אולי, אחרת. אם להם (לבנקים) יש עודפים של כספים, אז למה שבנק-ישראל ילווה להם, למה? תתפלאו.

באותו זמן לקחו הבנקים 30 או אולי 40 מיליארד שקלים הלוואות מבנק-ישראל. הבנקים ביקשו, וה, הבנק המרפיס נתן, העניין היה לא כליכך הסתדר לי, שאלתי אחד שאמור להבין, הוא אמר משהו שלא נראה לי, עד שמצאתי אחד שאולי נכוחות בינותי את העניין.

תראה, הרי אמר, 'בנקי-ישראל' מלווה לבנקים בריבית נמוכה, כדי שהבנקים ילוו לנו בריבית גבוהה. לא יכול להיות אמרתי. ואז הוא אמר: יש לך הסבר יותר טוב? מישוה צריך לדאוג לבנקים, אז למה לא 'בנק ישראל'?

שיעורי-הניולות הם הקובעים איהו חלק מהכספים העוברים את הבנק יכול להלוות. זה העיקרון, אם הבנק מלווה יותר ממה שמוטר לו, הוא נכנס למה שקרוי גרעונות-ניולות. כדי

מכיוון שאנחנו עדי-הבחירות, החליטו מכהה של השבנה לרכוש נעשה טובה מדי-היכלים. הלכה היא בבוקרו של יום נאה לפני שבוע ויותר לערוך מחקר-שוקים, ואחרי ששכנה אחרת ציידה אותה במלוצות שונות. בנדרויה הגיע אל השקם. אחרי מריח איטלקי, בשם קנדי 'שקס' הוא 175 אלף שקלים. מכאן מיהרה למת'ם (של המושבים וכעיקר ועדי העוברים) ושם אמרו לה שהמחיר הוא 170 אלף שקל.

בדרכה תורה הביתה חלפה על פני כמה חנויות-השמה, שבהן נאמר לה שהמחיר הוא משתנה של צורת התשלום. במזומן יש מחיר 'אפשו' גם כ-165 אלף, בתשלומים הסיפור אחר. בקיצור, חורה הביתה הודיעה לבעלה שמחר הולכים לקנות את המדיה. איפה? במת'ם. למחרת מיהרו לחנות של מת'ם. ניגשו למחלקת המדיהים ורצו 'לסכם עיסקה'. כן,

כמה, וגם למה

בנקי-ישראל הוא, לצורך ענייננו, המרפיס הראשי, הוא קובע כמה, אבל לא למה, ולפעמים גם זה לא.

סררי-הברים הוא כוח: אנחנו לוויים מהבנקים, ולעניין זה הלוואה או אוברדראפט הם אותו דבר. הבנקים כשאין להם, לוויים מבנק-ישראל. כשלבנק-ישראל אין, אין דבר כזה, הוא מרפיס.

נחזור שנית: בשלנו אין וכשאין ברירה, רצים לבנק, או סתם כותבים צ'ק שאין לו כיסוי, אבל הבנק ברוב חסדו, ובתמורת ריבית ועמלות שונות, פורע אותו.

הבנקים צריכים, בדרך כלל, להלוות את ההון שלהם. מתברר שבשנה שעברה הם הפסידו אותו. למה? זוכרים את מה שקרה ערב המפלות של הבנקאות? זה חלק מהתשובה, אבל לענייננו חשובה רק העובדה שאין להם הון-יעצמי — הם הפסידו אותו.

אבל, הם לא כליכך מסכנים, עובדה לא נסגר אף בנק. מהבנקים שנכנסים לבנק, הם רשאים להלוות חלק — מה שקרוי בלשון הבראנדה שיעורי-ניולות.

שיעורי-הניולות הם הקובעים איהו חלק מהכספים העוברים את הבנק יכול להלוות. זה העיקרון, אם הבנק מלווה יותר ממה שמוטר לו, הוא נכנס למה שקרוי גרעונות-ניולות. כדי

יום הפריז'ידרים

גם זה מהסימני ערב הבחירות: קונים מה שהלישכה לסטטיסטיקה מכהה מוצרים בני-קיימא: מכוניות; מכשירי טלוויזיה; פריז'ידרים; מדי-היכלים, וכאן נעשה המסקה. ובכן, מכרה של שכנה סיפרה לשכנתה את המעשה הבא וזו מיהרה לספר המעשה לי, ואנוכי אספר אותו לכם.

מכיוון שאנחנו עדי-הבחירות, החליטו מכהה של השבנה לרכוש נעשה טובה מדי-היכלים. הלכה היא בבוקרו של יום נאה לפני שבוע ויותר לערוך מחקר-שוקים, ואחרי ששכנה אחרת ציידה אותה במלוצות שונות. בנדרויה הגיע אל השקם. אחרי מריח איטלקי, בשם קנדי 'שקס' הוא 175 אלף שקלים. מכאן מיהרה למת'ם (של המושבים וכעיקר ועדי העוברים) ושם אמרו לה שהמחיר הוא 170 אלף שקל.

בדרכה תורה הביתה חלפה על פני כמה חנויות-השמה, שבהן נאמר לה שהמחיר הוא משתנה של צורת התשלום. במזומן יש מחיר 'אפשו' גם כ-165 אלף, בתשלומים הסיפור אחר. בקיצור, חורה הביתה הודיעה לבעלה שמחר הולכים לקנות את המדיה. איפה? במת'ם.

למחרת מיהרו לחנות של מת'ם. ניגשו למחלקת המדיהים ורצו 'לסכם עיסקה'. כן,

כל עוד ערכים האמריקאים לצ'קים של הישראלים, ישראל לא תפשוט את הרגל.

כך זה נראה בלונדון

בכל בוקר מחליפים בעלי-החנות בישראל את תגי המחירים. ומוסיפים כ-1% כדי להגן על עצמם מפני ירידת ערכו של השקל. בכל ערב מבטיח דובר ממשלתי לבוחרים הישראליים שלמרות האינפלציה של 400% דילדול הרוכבות והגידול ביבוא, מעולם לא היה להם כליכך טוב.

את הקטע הזה מצאתי בשבועון הכלכלי היוקרתי, לונדון אקונומיסט, המתאר את הנעשה בארץ ערב הבחירות.

והנה עוד כמה תגליות של השבועון: בינתיים ממשכיכם השקלים להתגלגל ממכונית-הרפוס. בחודש האחרון קנו הישראלים כ-50% יותר מכוניות מאשר בחודש הקודם. הבוחר חושב על הרע מכל וחי את היידי-הגעו. כיסוי נפחים בשלושה מיליארדי דולארים שחורים ועוד 15 מיליארד דולר בחסכונות צמודי-דולר.

ולהלן: החוב החיצוני של 22.6 מיליארד דולר לא מפריע לישראלים. מאחר, שלא כמו במדינות אמריקה הדרומית והמרכזית, ארגנט'ינה, מכסיקו וברז'איל, שחובן רובו לבנקים מיסחרים, חייבת ישראל חלק גדול מהכסף לממשלה האמריקאית, שאינה מעזה עכשיו לשאול שאלות ביחס לחוב

בן 9.2 מיליארד דולר.

בן 9.2 מיליארד דולר.

מפזרי השקלים שמיר ופרס ב. אקונומיסט

הבורסה כיצד להפסיד בלהרוויח

לאחרונה ביקר בארץ כלכלן אמריקאי נודע. הוא שאל שאלות. הוא גם קיבל תשובות. השאלות היו טובות, התשובות לא כל-כך לטעמה. זה לא הסתדר לו עם מה שהוא למד ויודע. הסנידו לו שחוקי-הכלכלה הקלאסית בארץ לא עובדים. מה אפשר לעשות.

למשל: איך אפשר להפסיד 11% כדי לזכות ב-2%, איך? הנה הדוגמה. ביום שני התבטל, או, ליתר דיוק, בוטל היטל של-ג על מכירת ניירות-יער בבורסה. אני מכיר משקיע שלפני שבועיים רצה למכור את השקעתו במניות. אבל בדיוק באותו יום התחילו לדבר על ביטול ההיטל, החליט לחכות כדי שלא יצטרך לשלם את 2%.

הוא חיכה עד היום השני השבוע. בינתיים ירד השער של המניות ב-11%. הוא חסך את ההיטל. הנזק הראשון 9%. ועוד נזק, בשבועיים שהמניות עשו מינוס, הסת'ם יותר צמודי הדולר עשו 8%. עכשיו, אם אתם חזקים בחשבון, ההססר נמוך לאחר עמלות וכל היתר, הוא בערך 15%.

עוד משהו. בבורסה עיפה שבה המחזורים היומיים הם משהו כמו אחד או שני מיליון דולר ביום-מיסחרי, בבורסה כנו ייתכנו מעשי-ניסים. למשל, שביקוש של כמה עשרות דולארים יקפיץ את שערה של מניה בשיבועה אחוזים, וקורה גם להיפך, כאשר יש היצע קטן וניירה גדולה בשער.

זה לא הכל. הבורסה נכנסת בשבוע הבא לתרדמת-חורף. עד עכשיו היתה הרצה עם תיקות. מעכשיו יש רק שינה עם חלומות. יודעי דבר אומרים, הם תמיד אומרים, וכלל לא חשוב מה שהם אומרים אכן יקרה, או, לצערם, לא יקרה, שיתכן כי תוך כדי תרדמת החורף תהיינה כמה התפרצויות-סרק.

ואולי, אם לא שמתם לב, עוד מעט, רק בריטיה-האדום-הברזים והערך הנקוב של המניות יהיו בשקלים. ומשום כך, משום שכל מה שקשור וצמוד לשקל דינו ירדה, זה מה שיקרה גם למניות.

לכסות את הגרעון, יכול הבנק לקחת הלוואה מבנק-ישראל, הלוואה מוניטרית.

הדבר הרבה יותר פשוט לאחר קריאה שניה, עכשיו תנוחו רגע, ורק נזכיר לכם שכשלבנק אין, הוא לוהה מבנק-ישראל, שלשם הקיצור נקרא 'הבנק המרפיס'.

יש גם מיקרים אחרים: הבנק מקבל פיתאום כספים יותר ממה שהוא צריך, או ליתר דיוק ממה שהוא יכול להלוות ללקוחותיו, זהו המיקרה של עורפי-ניולות. אבל, כפי שבדוראי הבינותם, הכעיה היא הגרעונות, ואו, כשיש גרעון, לוקחים הלוואה מבנק-ישראל ככל שגדול יותר סכום ההלוואה, גבוהה יותר הריבית.

ובכל שהריבית שלוקח 'בנקי-ישראל' גבוהה יותר, הוא מחייב (הבנק) את לקוחותיו בריבית גבוהה עוד יותר. בסופו של עניין, הבנק צריך גם להרוויח משהו.

מכאן גם, תשימו לב לכיטוי, אשראי מאושר בריבית נמוכה יותר ואשראי חריג בריבית גבוהה יותר.

את כל הסיפור הארוך הזה אני מספר רק כחקרמה לעיקר, ועכשיו אנחנו מגיעים לעיקר. ההיגיון מחייב שמי שיש לו, לא לוקח הלוואות. זה מה שההיגיון אומר. המציאות שונה. הנה למשל, באמצע השבוע הראשון של חודש זה, יולי, היו כל הבנקים בעורפי-ניולות, כלומר היו להם עודפים של כספים. נו, ומי שיש לו עודף רק לבנק-ישראל לקחת הלוואות, או, אולי, אחרת. אם להם (לבנקים) יש עודפים של כספים, אז למה שבנק-ישראל ילווה להם, למה? תתפלאו.

באותו זמן לקחו הבנקים 30 או אולי 40 מיליארד שקלים הלוואות מבנק-ישראל. הבנקים ביקשו, וה, הבנק המרפיס נתן, העניין היה לא כליכך הסתדר לי, שאלתי אחד שאמור להבין, הוא אמר משהו שלא נראה לי, עד שמצאתי אחד שאולי נכוחות בינותי את העניין.

תראה, הרי אמר, 'בנקי-ישראל' מלווה לבנקים בריבית נמוכה, כדי שהבנקים ילוו לנו בריבית גבוהה. לא יכול להיות אמרתי. ואז הוא אמר: יש לך הסבר יותר טוב? מישוה צריך לדאוג לבנקים, אז למה לא 'בנק ישראל'?

שיעורי-הניולות הם הקובעים איהו חלק מהכספים העוברים את הבנק יכול להלוות. זה העיקרון, אם הבנק מלווה יותר ממה שמוטר לו, הוא נכנס למה שקרוי גרעונות-ניולות. כדי

מכיוון שאנחנו עדי-הבחירות, החליטו מכהה של השבנה לרכוש נעשה טובה מדי-היכלים. הלכה היא בבוקרו של יום נאה לפני שבוע ויותר לערוך מחקר-שוקים, ואחרי ששכנה אחרת ציידה אותה במלוצות שונות. בנדרויה הגיע אל השקם. אחרי מריח איטלקי, בשם קנדי 'שקס' הוא 175 אלף שקלים. מכאן מיהרה למת'ם (של המושבים וכעיקר ועדי העוברים) ושם אמרו לה שהמחיר הוא 170 אלף שקל.

בדרכה תורה הביתה חלפה על פני כמה חנויות-השמה, שבהן נאמר לה שהמחיר הוא משתנה של צורת התשלום. במזומן יש מחיר 'אפשו' גם כ-165 אלף, בתשלומים הסיפור אחר. בקיצור, חורה הביתה הודיעה לבעלה שמחר הולכים לקנות את המדיה. איפה? במת'ם.

למחרת מיהרו לחנות של מת'ם. ניגשו למחלקת המדיהים ורצו 'לסכם עיסקה'. כן,

כל עוד ערכים האמריקאים לצ'קים של הישראלים, ישראל לא תפשוט את הרגל.

כל עוד ערכים האמריקאים לצ'קים של הישראלים, ישראל לא תפשוט את הרגל.

כל עוד ערכים האמריקאים לצ'קים של הישראלים, ישראל לא תפשוט את הרגל.